

BESLUT
2015-01-23
Meddelat i Göteborg

KONKURRENSVERKET	
2015-01-28	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

KLAGANDE

Förenade Buss i Värmland AB, 556327-9909

Ombud: Advokaterna Ola Axelsson och Johan Carle samt biträdande juristen Charlotte Gershagen
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711
111 87 Stockholm

MOTPART

Värmlandstrafik AB, 556206-4641

Ombud: Advokaten Roger Hagman
Advokatfirman Roger Hagman AB
Box 45030
104 30 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Karlstads dom den 5 november 2014
i mål nr 3252-14

SAKEN

Offentlig upphandling; fråga om prövningstillstånd

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten meddelar inte prövningstillstånd. Förvaltningsrättens avgörande står därför fast.

Kammarrättens interimistiska beslut den 14 november 2014 upphör därmed att gälla.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

För att kammarrätten ska pröva överklagandet krävs prövningstillstånd.

Prövningstillstånd ska meddelas om

- det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till (ändringsfall),
- det inte går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till utan att prövningstillstånd meddelas (granskningsfall),
- det är viktigt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt (prejudikatfall)
eller
- det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet (extraordinära fall).

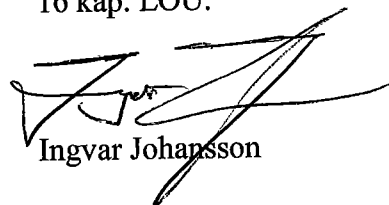
Detta framgår av 34 a § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291).

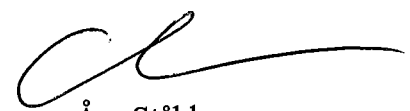

Kammarrätten har gått igenom allt material som finns i målet och kommit fram till att prövningstillstånd inte ska meddelas. Överklagandet kommer därför inte att prövas av kammarrätten.

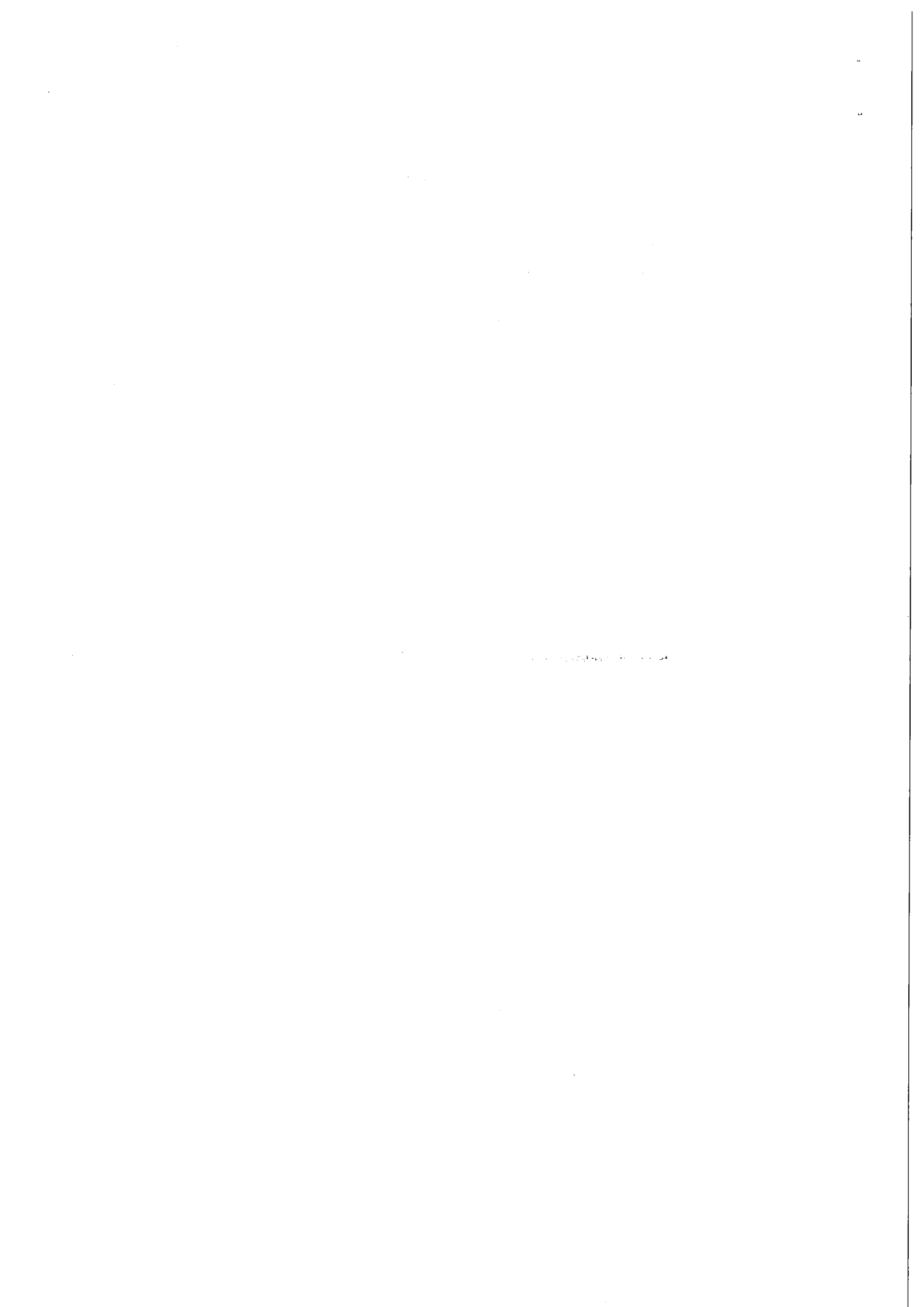

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (formulär 1).

Möjligheten till domstolsprövning kan påverkas av händelser som inträffar inom den i bilagan angivna överklagandetiden tre veckor, se 16 kap. LOU.

Ingvar Johansson

Åsa Ståhl
referent

Emelie Herou

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD****DOM**
2014-11-05
Meddelad i
KarlstadMål nr
3252-14
3293-14**SÖKANDE**

1. Förenade Buss i Värmland AB, 556327-9909 (Mål nr 3252-14)
Lovartsgatan 9
652 21 Karlstad

Ombud:
Advokat Ola Axelsson
Advokat Johan Carle
Jur.kand. Charlotte Gershagen
Samtliga med adress:
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711
111 87 Stockholm

2. Nettbuss AB, 556429-0319 (Mål nr 3293-14)
405 02 Göteborg

Ombud:
Advokat Johan Rappmann
Jur.kand. Johanna Vincent
Båda med adress:
Advokatfirman Glimstedt
Box 2259
403 14 Göteborg

MOTPART

Värmlandstrafik AB, 556206-4641
Tallbacksvägen 2
684 30 Munkfors

Ombud:
Advokat Roger Hagman
Advokatfirman Roger Hagman AB
Box 45030
104 30 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

Dok.Id 120007

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 568 651 12 Karlstad	Rådhuset, Stora torget	054-14 85 00 E-post: forvaltningsrattenikarlstad@dom.se www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se	054-14 85 30	måndag – fredag 08:00-16:00

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD

DOM
2014-11-05

Sida 2
3252-14
3293-14

AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår sökandenas ansökningar.

BAKGRUND

Värmlandstrafik AB (Värmlandstrafik) genomför en offentlig upphandling av linjetrafik buss, system 50, 60 och 100-900 för tiden från och med tidtabellskiftet december 2014 till tidtabellskiftet december 2024 (10 år). Vid anbudstidens utgång den 25 juni 2013 hade anbud inkommit från Förenade Buss i Värmland AB (Förenade Buss), Nettbuss och Nobina Sverige AB (Nobina). Enligt meddelande om tilldelningsbeslut den 30 augusti 2013 antog Värmlandstrafik Nobina som leverantör. Tilldelningsgrunden var det för Värmlandstrafik ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utifrån bland annat en kvalitetsbedömning genom en s.k. andrapartsrevision där två kvalitetsrevisorer genomfört intervju med anbudsgivaren för att bedöma vissa kvalitetskriterier som gett fiktiva avdrag på priset.

Sedan Förenade Buss ansökt om överprövning av upphandlingen, vilken förvaltningsrätten avslagit i dom den 6 mars 2014 i mål nr 3729-13, har Kammarrätten i Göteborg genom dom den 16 juni 2014 i mål nr 1336-14 bestämt att Värmlandstrafik ska vidta rättelse genom att en ny utvärdering genomförs där samtliga anbudsgivare ges samma förutsättningar. Anledningen till kammarrättens avgörande var att Nobina som enda anbudsgivaren fått två intervjutillfällen vid andrapartsrevisionen med ett par dagars mellanrum, även om den sammanlagda intervjutiden varit desamma för alla tre anbudsgivarna. Enligt förfrågningsunderlaget skulle kvalitetsrevisorer vid intervjuerna följa en i förväg utformad checklista som inte skulle göras tillgänglig för anbudsgivarna förrän efter tilldelningsbeslutet. Genom att Nobinas centrala ledning vid ett senare tillfälle fick samma frå-

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD

DOM
2014-11-05

Sida 3
3252-14
3293-14

gor som den lokala ledningen tidigare fått, bedömde kammarrätten att Nobina till skillnad från övriga anbudsgivare fick möjlighet att förbereda sina svar och förtydliga redan tidigare lämnade svar.

Värmlandstrafik har nu genomfört en ny utvärdering och en andrapartsrevision med samma checklista och samma två kvalitetsrevisorer som tidigare. Efter genomförda revisioner den 12, 13 och 14 augusti 2014 har Värmlandstrafik i tilldelningsbeslut den 19 augusti 2014 antagit Nobina som leverantör av samtliga system (50, 60 och 100-900).

YRKANDEN M.M.

Förenade Buss ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas alternativt göras om på grund av dels att det varit samma andrapartsrevision, dels att revisionen utgått från förhållandena i augusti 2013 i stället för aktuella förhållanden i augusti 2014.

Nettbuss ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse skett på så sätt att utvärderingen görs om då den förnyade andrapartsrevisionen har baserats på anbudsgivarnas verksamheter vid en felaktig tidpunkt.

Värmlandstrafik bestrider bifall till yrkandena.

UTVECKLING AV PARTERNAS TALAN

Förenade Buss anför som skäl för sitt yrkande bland annat följande.

Den 13 augusti 2014 genomfördes andrapartsrevision 2 i form av intervju hos *Förenade Buss*. Även denna gång genomfördes revisionen, och därmed kvalitetsutvärderingen, av Matts-Ola Samuelsson och Eva Normell från Det Norske Veritas (DNV). Under intervjun krävde revisorerna att *Förenade Buss* företrädare skulle besvara samtliga

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD

DOM
2014-11-05

Sida 4
3252-14
3293-14

frågor med utgångspunkt i hur för frågorna aktuella förhållandena förelåg i augusti 2013, dvs. 12 månader tidigare, och bortse från vad som hänt därefter och hur aktuella förhållanden såg ut vid tidpunkten för intervjun.

Värmlandstrafik har vid genomförande av upphandlingen brutit mot såväl den likabehandlingsprincip som den transparensprincip som följer av EU-rätten och av LUF, och därmed också agerat i strid med Kammarrättens i Göteborg förordnande i mål nr 1336-14. Enligt Förenade Buss mening kan nämnda revisorer rimligen inte bortse från den information och intryck de erhöll vid andrapartsrevision 1. Det medför att den information och de intryck de erhöll vid andrapartsrevision 1 fortsatt haft betydelse vid andra-partsrevision 2. Den fördel som Nobina erhöll vid andrapartsrevision 1 består därmed och medför att Nobina på nytt erhåller en fördel vid andra-partsrevisionen och därmed vid kvalitetsutvärderingen. Om inte Nobina tilldelats ett bättre resultat av kvalitetsutvärderingen, och därmed ett högre fiktivt prisavdrag, än Förenade Buss skulle Förenade Buss ha vunnit i vart fall tio av de i upphandlingen ingående elva systemen. Förenade Buss har således lidit skada, eller riskerar i vart fall att lida skada, till följd av ovan angivna omständigheter.

Av kvalitetsutvärderingsbilagan framgår vidare att samtliga förhållanden som ska utvärderas inom ramen för andrapartsrevisionen avser förhållanden vid tidpunkten för revisionen, dvs. inte historiska förhållanden. Sålunda är de förhållanden som ska bedömas i kvalitetsutvärderingsbilagan formulerade exempelvis enligt följande: "Beskriv på vilket sätt ni sprider information om kundernas behov, krav och förväntningar till alla medarbetare." Att andrapartsrevision 2 utfördes med utgångspunkt i hur förhållandena såg ut i augusti 2013 strider således, enligt Förenade Buss mening, mot de i förfrågningsunderlaget angivna förutsättningarna.

Nettbuss anför som skäl för sitt yrkande bland annat följande.

Värmlandstrafik har slagit fast att den förnyade andrapartsrevisionen ska baseras på de förutsättningar som gällde vid tidpunkten för den ursprungliga kvalitetsrevisionen. Genom utvärderingsmodellen ska emellertid utvärderas de bakomliggande faktorerna till att tjänsten kommer att kunna utföras på ett kvalitativt sätt, som ger nöjda kunder. Utifrån modellen är förändringar i verksamheten sedan tidpunkten för självutvärderingen och nuläge självklara moment i revisorerens utvärdering. Förbättringar under sådan period kan ju vara yttersta bevis för att anbudsgivaren arbetar med förbättringsprocesser.

Den förnyade revisionen borde, för att ha gett ett så korrekt resultat som möjligt enligt den valda utvärderingsmodellen, ha utgått från

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTADDOM
2014-11-05Sida 5
3252-14
3293-14

förhållanden så nära tidpunkten för tjänsternas utförande som möjligt. Värmlandstrafik har inte följt sin egen utvärderingsmodell när man som förutsättning låter utvärdera anbudsgivarens verksamhet, som rädde för mer än 14 månader sedan, när det är anbudsgivarens kvalitetsutveckling som ska utvärderas.

Vidare kan anmärkas att Värmlandstrafik har brutit mot dess förfrågningsunderlag och de bestämda förutsättningarna för andrapartsrevisionen genom att kvalitetsrevisorerna inte intervjuat personalrepresentanter hos Nettbuss. Värmlandstrafik har alltså inte gjort en korrekt utvärdering av Nettbuss eftersom man underlåtit att intervjua samtliga målgrupper vid den förnyade revisionen.

Värmlandstrafik anför bland annat följande.

Hur revisorernas kontroll skulle gå till framgår bl.a. av punkten 2.5.8.1. i AF. Punkten har bl.a. följande lydelse. "Kvalitetsutvärderingen görs av två oberoende, certifierade kvalitetsrevisorer. Utvärderingen görs enligt den modell som beskrivs i kvalitetsutvärderingsbilagan, baserat på det material som bifogats anbudsformuläret av A och undertecknats av kvalitetsansvarig representant av A. Vidare genomförs företagsbesök hos A så kallad kompletterande andrapartsrevision. Syftet med andrapartsrevisionen är att kontrollera av A lämnade uppgifter i kvalitetsutvärderingsbilagan".

Värmlandstrafik har gjort en ny utvärdering. Utgångspunkten för Värmlandstrafik har varit att andrapartsrevisionen skulle baseras på anbudshandlingarna och de förutsättningar som gällde vid tidpunkten för den ursprungliga kvalitetsrevisionen. Allt annat hade enligt Värmlandstrafik stått i strid med principerna om likabehandling och transparens.

Kvalitetsrevisorerna var desamma som vid den tidigare andrapartsrevisionen. Utvärderingen visade i stort på samma resultat som tidigare och Nobina tilldelades samtliga områden. Värmlandstrafik har inte sett något anmärkningsvärt i detta. Som framgår av punkten AF 2.5.8.1 första stycket ska kvalitetsutvärderingen göras enligt den modell som beskrivs i kvalitetsutvärderingsbilagan, baserat på det material som bifogats anbudsformuläret av anbudsgivaren. Starka skäl fanns därför för att anlita samma personer som utfört den första kvalitetsutvärderingen eftersom de var inlästa på underlaget och hade genomfört den tidigare revisionen.

Ifråga om intervjun med personalrepresentanter förhöll det sig så att Nettbuss ledning fick prioritera vad som skulle lyftas fram. Det är således inte kvalitetsrevisorerna som nedprioriterat personalrepresentanterna.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD

DOM
2014-11-05

Sida 8
3252-14
3293-14

Nettbuss har invänt att personalrepresentanter inte deltagit. Om så skett hade Nettbuss enligt egen uppgift kunnat få högre poäng, men inte i sådan grad att det medfört att tilldelningsbeslutet blivit annorlunda. Med hänsyn härtill finner förvaltningsrätten inte skäl att anta att Nettbuss lidit någon skada på grund av att personalrepresentanter inte deltagit, och det saknas då anledning att närmare gå in på om så borde ha skett eller ej.

Förvaltningsrätten anser inte heller i övrigt att det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av vad Förenade Buss eller Nettbuss anfört i nu aktuella mål. Deras ansökningar ska därför avslås.

ÖVERKLAGANDE

Denna dom kan överklagas. Hur man överklagar, se bilaga (DV 3109/1B

LOU)

Joar Berglund

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

